

ת"פ 56472/07/15 - פרקליטות מחוז תל אביב פלילי נגד אברהם גולפייגן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 56472-07-15 פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נ' גולפייגן(עציר)

לפני כבוד השופטת שלומית בן יצחק
המאשימה: פרקליטות מחוז תל אביב פלילי
נגד
הנאשם: אברהם גולפייגן

גזר דין

רקע ותמצית טענות הצדדים

הכרעת הדין וחוות הדעת שהוגשו טרם הטיעונים לעונש

1. ביום 7.3.2018 הורשע הנאשם, לאחר שמיעת ראיות, בכל שיוחס לו בכתב האישום, ובהלימה: במספר עבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק"; "חוק העונשין") ובעבירה אחת של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק. בתמצית, נקבע כי ביום 16.4.2015 איים הנאשם, מספר פעמים, על שכנתו, אילנה זוסמן, וכן על שני ילדיה, יניב ואיילת, ותקף את יניב, בדרך של הכאתו בפניו (בהנחת אצבעו של הנאשם). עוד צוין, כי קודם לכן, ביום 19.10.2017, הודיעה המאשימה, בפתח יום תחילת שמיעת הראיות, כי יש לזכות הנאשם מעבירת העלבות עובד הציבור שיוחסה לו בעניין יניב, שוטר במקצועו וכך היה.

2. לאחר הכרעת הדין, התברר כי כנגד הנאשם תלוי ועומד עונש מאסר מותנה, הניתן להפעלה בתיק שבכותרת, שמשכו חמישה חודשים, והוטל עליו במסגרת גזר הדין בת"פ (שלום - ת"א) 51259-02-11 **מדינת ישראל נ' גולפייגן** (8.12.2013).

3. מאז הכרעת הדין נדחה הדיון, מספר פעמים, בעיקר לצורך קבלת עמדות הממונה על עבודות השירות ושירות המבחן שנדרשו לעניינו של הנאשם.

4. **הממונה על עבודות השירות** נפגש עם הנאשם מספר פעמים ומטעמו הוגשו שלוש חוות דעת. תחילה, היתה עמדתו הממונה כי לא ניתן לשלב את הנאשם במסגרתו, וזאת נוכח מצבו הבריאותי, על כל היבטיו הפיזיים והנפשיים, וטענת הנאשם כי אינו יכול, בשל מצב זה, לבצע עבודות כאמור. בחוות דעתו האחרונה של הממונה, צוין, כי הנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות, במגבלות מסוימות, לפרק זמן קצר יותר (שבע שעות בלבד), אך הוא לא הביע הסכמתו לכך, אף כי הובהרו לו השלכות האפשרויות של סירובו. לטענתו של הנאשם, כך על פי הממונה, הוא אינו יכול לעבוד יותר משלוש שעות בימים, וממילא, נדרש הוא לכלכל את עצמו ואת אימו. אע"פ, כי הנאשם הביע מורת רוחו מפגישתו הנוספת עם הממונה, וטען כי אין לו מושג מדוע נשלח אליו פעם נוספת, וזאת אף כי בדיון הקודם, בחודש פברואר 2019, טענה באת כוחו כי מרשה לא הובן כהלכה עת מסר לממונה כי אינו מוכן לבצע עבודות שירות (ראו: עמ' 56 לפרוטוקול הדיון).

5. מטעם **שירות המבחן** הוגשו ארבעה תסקירים - הראשון בהם במהלך חודש אוגוסט 2018; האחרון הוגש לפני ימים ספורים, ביום 6.11.2019. תחילה סבר שירות המבחן כי העונש הראוי בנסיבות המקרה דן הוא עבודת

שירות ולא המליץ על הארכת המאסר המותנה. עמדה זו השתנתה. בתסקיריו האחרונים המליץ שירות המבחן על הארכת המאסר המותנה, והטלת עונש של שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף נרחב, בליווי תקופת מבחן, במסגרתה ישולב הנאשם בטיפול שמטרתו שליטה בכעסים.

6. שיח שהתקיים בין הצדדים, בניסיון לגבש הבנות, לא צלח והטיעונים לעונש נשמעו ביום 9.9.2019.

הטיעונים לעונש ועמדות הצדדים

7. **בא כוחה של המדינה** הדגיש את טיב האירוע, שאינו קל ערך, את העדר לקיחת האחריות מטעם הנאשם, והפנה אף לעובדת סירובו לבצע עבודות שירות, ובהקשר זה טען, כי אין לקבל מצב בו "חוטא יוצא נשכר". לעמדת המאשימה, מתחם הענישה הראוי נע בין מאסר מותנה לשישה חודשי מאסר, אף בדרך של עבודות שירות. נוכח נסיבותיו האישיות של הנאשם - יש למקמו "בשליש התחתון" של מתחם זה. עוד נטען, כי בנסיבות בהן סרב הנאשם לבצע עבודות שירות, העונש הראוי שיש להטיל עליו הוא שישה חודשי מאסר בפועל: עונש זה כולל את המאסר המותנה, וכן חודשיים מאסר בגין התיק שבכותרת - אחד במצטבר לעונש המאסר המותנה, אחד בחופף לו.

8. **באת כח הנאשם** עתרה להארכת המאסר המותנה, וביקשה לאמץ את עמדת שירות המבחן, לפיה יוטל על הנאשם עונש של ביצוע עבודות לתועלת הציבור, בהיקף של 250 שעות, והשמתו במבחן למשך שנה. אף ההגנה הסכימה כי הרף התחתון של מתחם הענישה הוא מאסר מותנה, אך התמקדה, בשאלה המרכזית שעל הפרק לשיטתה: הפעלת המאסר המותנה שהוטל על הנאשם בתיק קודם.

לטענת הסנגוריה, חלוף פרק הזמן הממושך והעדר פתיחת תיקים חדשים, כמו גם התקדמות ההליך הטיפולי, מצדיקים הארכת המאסר המותנה על מנת שלא להביא לתוצאה בלתי מוצדקת והשמת הנאשם, איש מבוגר, שבריאיותו לקויה, מאחורי סורג ובריח. עוד הדגישה, כי עונש זה מותנה בהתנהלותו התקינה של הנאשם בביצוע של העבודות לתועלת הציבור או בקיום תנאי המבחן. ככל שלא יתנהל הנאשם כיאות, לא יקיים את תנאי המבחן או לא יבצע העבודות, ניתן יהיה לגזור את עונשו מחדש, אף לעונש חמור מזה המבוקש על ידי המאשימה כעת. הסנגוריה הציגה פסיקה רלבנטית לעמדתה, וכן הגישה מסמכים אודות מצבו הבריאותי של הנאשם.

9. בסוף הדיון נשמעו **דברי הנאשם**. חלקם העיקרי התרכז בקשייו, גם כתוצאה מההליך המשפטי וציין כי "החיים שלי לא קלים". בהתייחסותו להכרעת הדין ולמתלוננים מסר: "כל המשפחה שהיו פה, 99 אחוז ממה שהם אמרו, שיקרו". הנאשם ביקש כי יתחשבו בו, ומסר כי הוא מתחייב להמשיך את הקשר עם שירות המבחן, אותו החל מרצונו, ולדבריו, עד כה, "לא החסיר אף יום".

דין והכרעה

10. שקלתי מכלול נסיבות העניין. בהחלט לא נעלמה מעיני התנהלותו מעוררת הקשיים של הנאשם, לרבות העדר לקיחת האחריות למעשיו, כמו גם סירובו לבצע עבודות שירות. עם זאת, ולאחר שקילה כאמור, אני סבורה כי יש להורות על הארכת תקופת התנאי, והטלת עונש מוחשי וממושך של שירות לתועלת הציבור, בצירוף העמדת הנאשם במבחן לתקופה של שנה, פיצוי למתלוננים והתחייבות צופה פני עתיד.

11. אדון בדברים כסדרם.

מתחם העונש ההולם

12. בהתאם לעקרון ההלימה שנקבע בתיקון 113 לחוק העונשין, ועל פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק, טרם גזירת העונש, יש לקבוע, בגין כל אחד מהאירועים שבכתב האישום, מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

13. כתב האישום מעלה אירוע אחד, מתוחם בזמן ובמקום, אף כי במסגרתו מיוחסות לנאשם מספר עבירות, כלפי מספר מעורבים, ובנקודות זמן שונות, אם כי סמוכות במועדן (ראו: מבחן הקשר ההדוק שנקבע בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). הצדדים אף אינם חלוקים על כך).

14. **הפגיעה בערך החברתי** נובעת מהאינטרס הציבורי המובהק בדבר שמירה על שלמות גופו של הפרט, ומניעת פגיעה, מכל סוג, בו, לרבות בשלוות נפשו. בנסיבותיו הנטועות של העניין, מקור הפגיעה הוא אף בצורך לוודא זכותו של אדם למדור שקט ורגוע בביתו.

15. **אשר למידת הפגיעה:** מחד, מדובר באירוע מתמשך, ובשלושה קרבנות. מנגד, יש לתת את הדעת לעובדה כי, כמפורט בהכרעת הדין, למעט בכל הנוגע לאירוע הראשון (העימות אל מול איילת), בשני האירועים הנוספים, אילנה ויניב הם אלה שפנו לנאשם, במטרה לברר עימו את שהתרחש, ולא הוא שיזמם. האיומים, שחזרו על עצמם מספר פעמים, הם גסים ומקוממים ("אמרר לאמא שלך את החיים"; "אמעך אותה"; "אתם לא יודעים עם מי יש לכם עסק"; "יעשה צרות"; "לא תשני כל לילה", והכל בליווי קללות וניבולי פה). עם זאת, ניתן לקבוע כי על אף חומרתם של ביטויים אלה, בקשת ההתבטאויות האפשריות ניתן למצוא אמירות בוטות ואלימות יותר. טיב התקיפה, שאף היא תולדה של הגעת יניב לדלת הנאשם ופנייתו אליו, הוא קל, והיא לא לוותה בכאב או חבלה או הותירה סימן. ניתן לקבוע אפוא כי מידת הפגיעה, במכלול נסיבות האירוע, על כל תחנותיו, היא בעלת משמעות ממשית, אך אינה בעצמה הגבוהה ביותר.

16. **נסיבות העבירה** מפורטות בהרחבה בהכרעת הדין וכן צוינו לעיל, בחלק העוסק במידת הפגיעה. בתמצית, איים הנאשם על איילת, בשל כעסו על רעשי הליכתה, ושב על איומיו אל מול אמה ואחיה, שהגיעו אל ביתו על מנת לברר התנהלותו. את האחרון אף הכה בפניו, בצורה מזלזלת, אך קלה. תגובת הנאשם, לאורך כל האירוע, הייתה "חריגה ובלתי מותאמת", והכל בשל עניין של מה בכך (רעש שמקורו בצעידה בנעלי עקב). האיומים, כאמור, הם קשים ובוטים, וחזרו על עצמם בשלוש תחנות האירוע. מנגד, ושוב, כאמור לעיל, ניתן להעלות על הדעת ביטויים מילוליים תוקפניים ואלימים יותר מאלה שהושמעו על ידי הנאשם, מבלי להקל ראש כלל ועיקר באלה שאכן הושמעו. התקיפה, מנגד, היא בדרגת חומרה נמוכה, וזאת אף כי לא קיבלתי טענת הסנגוריה בדבר הגנת זוטי דברים, גם נוכח השתלבותה של עבירה זו, במסכת ההתרחשויות הכוללת.

17. **אשר למדיניות הענישה:** זו מגוונת ובעלת מנעד רחב. בעניין פריד נפסק, כי: "לא ניתן לטעון (לאחר עיון בפסיקה נהגת) כי בגין עבירות תקיפה ואיומים אין בנמצא מקרים בהם הוטלו עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג וברח או עונשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות" (ע"פ (חי') 9235-04-17 פריד נ' מדינת ישראל (23.11.2017)); ראו גם ת"פ (ת"א) 7344-08-15 מדינת ישראל נ' פרטוש פסקה 30 (17.7.2018); רע"פ 4265/15 דדון נ' מדינת ישראל (22.6.2015)). בנמצא אף גזרי דין במסגרתם הוטלו עונשי מאסר מותנים, או של"צ ומבחן בלבד בגין עבירות איומים, כשלעצמן (ראו, בהתאמות הנדרשות, עפ"ג (י-ם) 40105-03-16 מדינת ישראל נ' שי אלביליה (8.5.2017); ת"פ 2540-07-16 (אי') מדינת ישראל נ' פינגל, פסקה 16 (9.7.2017)).

18. סעיף 40ט(א) לחוק מאפשר לבית המשפט להתחשב בקביעת העונש ההולם, בנסיבות המנויות בו, "ככל שסבר שהן משפיעות... על אשמו של הנאשם". מצבו הנפשי של הנאשם מורכב עד למאוד. ראשית, זו התרשמותי שלי, לאחר שעות רבות של צפייה בנאשם במהלך כל ההליך, ושמיעת דבריו. מעבר לכך, מעוגנים הדברים בחוות הדעת שהוגשו מטעם הממונה על עבודות השירות ובתסקירי שירות המבחן. עוד אפנה למסמכים הרפואיים שהגישה ההגנה במסגרת הטיעונים לעונש, מהם עולה כי במהלך חודש אוגוסט 2018 (אכן, זמן רב לאחר האירועים מושא כתב האישום) הופנה הנאשם ליעוץ פסיכיאטרי לאור "התפתחות בירידה שבמוטיבציה". עם זאת, איני סבורה כי יש למצב נפשי זה השפעה על קביעת המתחם (אם כי הוא רלבנטי לשאלת קביעת העונש במסגרת המתחם. על כך בהמשך).

19. עוד אציין, בהתאם להוראות סעיף 40ט(א)(4) לחוק, כי אילנה העידה על השפעת האירוע על מצבה הבריאותי והנפשי, וציינה כי שנתה נפגעה, וכי הנאשם "ממרר" את חייה ואת חיי בעלה. נזק זה שנגרם מביצוע העבירה אף הוא רלבנטי לשאלת קביעת המתחם.

20. מכל האמור לעיל, אני קובעת כי, כעמדת המאשימה, מתחם הענישה בענייננו נע בין מאסר מותנה, לבין מספר חודשי מאסר בפועל, שיכולים להיות מרוצים גם בדרך של עבודות שירות, לצד עונשים נלווים, וביניהם פיצוי המתלוננים.

גזירת העונש בתוך המתחם

21. מספר נסיבות, שאינן קשורות בביצוע העבירה, הן רלבנטיות לענייננו, ומצאתי כי יש מקום להתחשב בהן בקביעת עונשו של הנאשם.

22. **אשר לרישומי הפלילי של הנאשם:** לחובתו שש הרשעות קודמות, רובן של אלה עוסק בהתנהלות אלימה כלפי סביבתו. עם זאת, יש לציין, כי הרשעתו האחרונה של הנאשם היא מסוף שנת 2013, בנוגע לעבירה שבוצעה במהלך חודש מאי 2010, לפני כעשור. הנאשם מעולם לא ריצה עונש מאסר ממש ורוב העונשים שנגזרו עליו היו עונשי מבחן, של"צ או מאסרים מותנים, שאף הוארכו. למעשה, למעט עונש של מאסר בעבודות שירות, לתקופה של שלושה חודשים, שהוטל עליו בשנת 1999, לפני כעשרים שנה, לא ריצה הנאשם עונש מאסר בפועל. ניתן לקבוע כי מדובר בעבר פלילי רלבנטי, אך לא מכביד עד מאוד, ורובו רחוק. אף העבירות מושא התיק שבכותרת התרחשו בחודש אפריל 2015. מאז, לאחר חלוף כארבע שנים ומחצה, כך עולה מתסקיר שירות המבחן, ומדברי באת כוחו, לא נפתחו תיקים נוספים בעניין הנאשם.

23. **אשר להתייחסות הנאשם למיוחס לו:** הנאשם לא נטל אחריות על מעשיו, ואף כי זו זכותו כמובן, לא ניתן לשקול לזכותו הודאה, חרטה או חסכון בזמן שיפוטי. אף במהלך דבריו האחרונים, שאוזכרו לעיל, ניכר היה כי הנאשם רואה עצמו כקרוב האירוע ולא, כפי שהיה, כאחראי לו. לדברים אלה משקל של ממש. בצד זאת, אעיר, כאמור בהכרעת הדין, אישר הנאשם חלק מהנטען בנוגע להתנהלותו (ראו סעיפים 29-30 להכרעת הדין).

24. **אשר להליכי השיקום והטיפול עמדת שירות המבחן:** תחילה, בתסקירו הראשון מיום 7.8.2018 המליץ שירות המבחן על ענישה קונקרטית ומציבת גבול בדמות מאסר בעבודות שירות, והפעלת המאסר המותנה. המלצה זו באה לאחר מפגש ראשוני עם הנאשם. אז, העריך שירות המבחן, כי בעניינו של הנאשם קיימים מספר גורמי סיכון: אי לקיחת אחריות מלאה בנוגע למיוחס לו, קשיים לנהל תקשורת מטיבה עם סביבתו, העדר יכולת או נכונות להסתייע במערכות תמיכה ועברו הפלילי, שלא מנע ממנו הסתבכות נוספת בפלילים, על אף נקיטת הליכים עונשיים וטיפוליים כאחד. הנאשם מסר כי הוא אינו נזקק לטיפול ואינו רוצה בו.

25. בדיון העוקב, בחודש פברואר 2019, הוריתי על קבלת תסקיר משלים (במקביל לשליחת הנאשם פעם נוספת לממונה על עבודות השירות; כאמור לעיל - לבקשתו ובהסכמתו). בחודש יוני 2019 הוגש תסקיר כאמור ובו נתבקשה דחיית הדיון במספר חודשים, לשם בחינת השתלבותו של הנאשם בטיפול ומידת יכולתו להיתרם מטיפול כאמור. בתקופה שחלפה מאז תסקירו האחרון, התדרדר מצב בריאותו הפיזי של הנאשם והוא נקלע למשברים עקב אירועים טראומטיים בחייו: מות אביו וגירושיו מאשתו. בשלב זה ביטא הנאשם "מוכנות ראשונית" לבחון את דפוסי התנהלותו, והחל לשתף פעולה "בהתאם ליכולותיו", אף כי עמדתו בנוגע לביצוע העבירות היתה "מצמצמת". עוד נמסר מפי הנאשם, כי נוכח גירושיו, עזב את דירתו (הממוקמת, כזכור, בבנין בו מתגוררת אילנה) והוא ניתק את הקשר עם המתלוננים.

26. ואכן, בתסקיר השלישי שהוגש, בחודש אוגוסט 2019, שינה שירות המבחן טעמו והמלצתו בנוגע לנאשם. שירות המבחן התרשם כי על אף עמדתו האמביוולנטית של הנאשם, הוא משקיע מאמצים בקשר עימו, מתמיד להגיע למפגשים הטיפוליים, והוא שבע רצון מתהליך זה. עוד ציין הנאשם לפני קצינת המבחן, כי הוא מצליח להיעזר בשיח הקבוצתי על מנת לשתף בקשייו. הנאשם נאות להצעת שירות המבחן להשתתף בטיפול המתמקד בשליטה בכעסים. בסוף תסקיר זה המליץ שירות המבחן להאריך את המאסר המותנה ולהטיל על הנאשם עונש שעיקריו הם ביצוע עבודות לתועלת הציבור, בצד צו מבחן.

27. לבקשתי, נדרש שירות המבחן לעניין הנאשם פעם אחרונה, לאחר שמיעת הטענות לעונש, וביום

6.11.2019 הגיש תסקירו האחרון, שנערך לאחר פגישה נוספת עם הנאשם. שירות המבחן שב על המלצתו שלעיל, וציין, כי גם במהלך התקופה שחלפה מאז הגשת התסקיר האחרון, כשלושה חודשים, הנאשם ממשיך ומשתתף בהליך הטיפול (אף כי טרם שולב בטיפול שעניינו שליטה בכעסים, זאת בשל רשימות המתנה ארוכות). עוד נאמר, כי לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים חדשים וכי הוא שב והביע רצונו לביצוע עבודות של"צ והמשך השתתפות בהליך הטיפול.

28. כידוע, שיקולי שירות המבחן, הממוקד בעניין הנאשם, אינם זהים לשיקולי בית המשפט, הנדרש למכלול היבטי העניין במלואם, ואין חובה לאמץ עמדתו (רע"פ 3830/15 **בוגלו נ' מדינת ישראל** (08.07.2015); רע"פ 1068/13 **מלסה נ' מדינת ישראל** (20.02.2013)). עם זאת, המלצת שירות המבחן היא נתון בעל משמעות, שיש לבחון במכלול נתוני העניין. בעניינו ניכר כי שירות המבחן ביצע עבודה מעמיקה ויסודית עם הנאשם, והמלצתו, שהשתנתה, נבעה משינוי עמדתו של זה האחרון.

29. **אשר לנתוני האישים של הנאשם:** הנאשם, אדם מבוגר, יליד חודש דצמבר 1956, ובחודש הקרוב ימלאו לו שישים ושלוש שנה. מצבו הנפשי - אינו שפיר, ובהקשר זה אפנה לאמור בסעיף 18 שלעיל. אשר למצבו הפיזי - למשיב מחלת לב איסכמית, הוא סבל מאוטם שריר הלב ואף עבר צנתור. בהתאם להוראות סעיף 40א(1) לחוק, אני סבורה כי מורכבות מצבו זה משליכה על יכולתו לביצוע עונש מוחשי של מאסר בעבודות שירות, הן בשל ההיבט הפיזי, הן בשל ההיבט הנפשי. בעקיופי, יש בדברים על מנת להרע מצבה של אימו הקשישה של הנאשם (וראו, בהתאמה, הוראות סעיף 40א(2) לחוק).

30. **אשר להתנהלות המאשימה ולאופי החקירה:** נתון מסוים, שאף לו אתן משקל, הוא העובדה כי מלכתחילה הוגש כתב האישום בגין עבירה חמורה, של העלבת עובד ציבור. כתב האישום הוגש במהלך חודש מאי 2015, ואולם, רק לאחר כשנתיים, בחודש אוקטובר 2017, חזרה בה המאשימה מאישום זה. עוד בהקשר זה, ראו האמור בסעיף 77 להכרעת הדין, בנוגע למשקל הפגמים שנמצאו בשעת חקירתו של הנאשם, כמו גם בעיכובו.

31. **אשר לחלופי הזמן:** כתב האישום הוגש, תוך פרק זמן סביר של מספר חודשים מעת ביצוע העבירה, ואולם, מאז הגשתו ועד תחילת שמיעת הראיות, חלף זמן לא מבוטל, עניין שאין לזקוף לחובת הנאשם, ונגע גם לצורך לבחינת המותב השיפוטי המתאים (נוכח העובדה כי המתלונן, עו"ד במפלג התביעות, מופיע בתדירות גבוהה בבית משפט זה). הכרעת הדין נתנה ביום 7.3.2019, ומאז חלף פרק זמן נוסף, ממושך אף הוא. אכן, התנהלות הנאשם, גם אל מול הממונה על עבודות שירות, עיכבה ההליך, כמו גם הדרשות שירות המבחן לבחינת נכונותו לשתף פעולה עימם. עם זאת, לעובדה כי מדובר בעבירה שבוצעה לפני ארבע שנים ומחצה (וכאמור: מאז לא נפתחו תיקים חדשים), משקל בשאלת קביעת עונשו של הנאשם במסגרת המתחם.

32. בכל הנתונים שפורטו לעיל יש להתחשב בגזירת העונש, וכך אני עושה. יש למקם הנאשם בחלקו האמצעי של מתחם הענישה, ולנוכח עברו הפלילי והעדר לקיחת אחריות מלאה על שהתרחש, להורות כי עליו לשאת בעונש של של"צ היקף משמעותי של 250 שעות, מבחן וכן לגזור עליו מאסר מותנה ופיצוי לשלושת המתלוננים.

33. אלא שלא ניתן לסיים בנקודה זו, שכן כנגד הנאשם תלוי ועומד מאסר מותנה בן חמישה חודשים, הניתן להפעלה, בשל הרשעתו בעבירת התקיפה כנגד יניב.

שאלת הפעלת המאסר המותנה

34. מדובר במאסר מותנה שהוגשת של הנאשם בדצמבר 2013, במסגרת הרשעתו בעבירת תקיפה והטרדה לפי חוק הבזק. על פי גזר הדין, שהוגשת על הנאשם לאחר שהצדדים גיבשו הסדר טיעון, הודה הנאשם בתקיפת מתלונן עימו היה מצוי בסכסוך, בדרך של הכאתו באגרוף ובעיטה ברגלו ובאשכיו. העונש נגזר במסגרת הסדר טיעון "פתוח" בין הצדדים.

35. המלצת שירות המבחן - בסופו של ההליך - היא להאריך מאסר זה. לכך, מטבע הדברים, אף עתרה באת כוחו של הנאשם.

36. הכלל הוא הפעלת המאסר, בהתאם להוראת סעיף 55(א) לחוק העונשין. האפשרות להאריך את תקופת המאסר מהווה חריג, אשר מעוגן בסעיף 56(א) לחוק, כהוראתו:

"בית המשפט שהרשיע נאשם בשל עבירה נוספת ולא הטיל עליו בשל אותה עבירה עונש מאסר רשאי, על אף האמור בסעיף 55 ובמקום לצוות על הפעלת המאסר על תנאי, לצוות, מטעמים שיירשמו, על הארכת תקופת התנאי, או חידושה, לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע בית המשפט שבנסיבות הענין לא יהיה צודק להפעיל את המאסר על תנאי."

היינו, רק כאשר בית המשפט איננו רואה להשית על הנאשם עונש מאסר, וכאשר הפעלת המאסר המותנה תוביל לתוצאה בלתי צודקת, מוסמך בית המשפט להורות "מטעמים שיירשמו" על הארכת תקופת התנאי ולא על הפעלתו.

37. מסקנתי היא כי יש מקום להאריך תקופת התנאי. אבהיר, התנהלות הנאשם לא הקלה על הגעה למסקנה כאמור, שכן, והדברים אף באו לידי ביטוי בדבריו האחרונים, עד עצם היום הזה, הוא רואה עצמו כקרוב באירוע, ואינו מכיר, ודאי לא באופן מלא, באחריותו להתרחשויות. מגזר הדין הקודם, עולה, כי שירות המבחן בתיקו זה, הביע התרשמות דומה (ראו שם, פסקה 3 לגזר הדין).

38. לכך יש להוסיף כי לפי עמדתו הסופית של הממונה על עבודות השירות, יוכל הנאשם לבצע עבודות שירות במתכונת המתאימה למידותיו, אך הוא סרב לבצען, מטעמים של קשיים אישיים ורפואיים. משכך, אף עתרה המאשימה לעונש מאסר בפועל ממש.

39. איני סבורה כי פתרון זה מתאים והולם. ראשית, התרשמתי כי התנהלותו של הנאשם אל מול הממונה גם היא נובעת, לא מעט, מקשיים הנפשיים של הנאשם וממורכבות אישיותו, ולא רק ממצוקות החיים הרבות עימן הוא מתמודד. מצבו המשפחתי הורע, וטענתו כי אימו הקשישה נסמכת עליו נדמית כנכונה וממילא, לא נסתרה. בתקופה האחרונה - ידע הנאשם משברים משמעותיים: מות אביו וגירושיו. לכך יש להוסיף את טיב המיוחס לו, וריחוק עברו הפלילי, כפי שפורט לעיל. שליחת הנאשם, אדם מבוגר וסובל מתחלואות רבות, למאסר בפועל, על אף אופיו הקשה, אינה צודקת. בעיקר, כאשר קיים טיפולי המומלץ על ידי שירות המבחן, אשר המשיב - כך נדמה - יוכל להיתרם רבות ממנו.

40. עוד יצוין, כפי שטענה באת כוחו: ההחלטה היא לפעול כאמור, נוכח הליך חיובי, אף כי בלתי מושלם אותו עובר הנאשם. ככל שיבחר להפר את תנאי המבחן או לא יבצע השירות לתועלת הציבור כנדרש, ניתן יהיה לגזור את דינו מחדש, לרבות הפעלת המאסר המותנה, והטלת עונש מאסר בפועל - ממש או בדרך של עבודות שירות. ככל שהנאשם יסטה מהדרך בה החל לצעוד, דינו יגזר מחדש, ניתן יהיה לשקול מחדש את מכלול הנתונים. זאת ועוד: בעצם ידיעתו זו של הנאשם, יש מקור נוסף למוטיבציה, גם אם חיצונית, לסיים את ההליך הטיפולי. מסיומו - ירוויח לא רק הנאשם, אלא גם האינטרס הציבורי.

41. עוד יש לציין, כי החלטתי בעניין אי הפעלת המאסר המותנה, אינה מביאה לתוצאה החורגת ממתחם הענישה הראוי, או ממיקומו של הנאשם במסגרת מתחם זה. היקף עבודות השל"צ הוא משמעותי מאוד, ומהווה עונש מוחשי של ממש, ודאי לאדם בגילו של הנאשם או במצב דומה לזה שלו.

42. בתוספת לאמור לעיל, אני סבורה כי יש להטיל אף התחייבות צופה פני עתיד, שתסייע בהרתעת המשיב מביצוע עבירות דומות בעתיד.

43. כמו כן, יחוייב הנאשם בפיצוי המתלוננים, על הנזק, גם אם בלתי ממוני, שהסבה להם התנהלותו (ראו: פסקאות 14, 17 ו-22 להכרעת הדין).

44. במכלול נסיבות העניין, יישא הנאשם בעונשים הבאים:

א. צו מבחן למשך שנה מהיום.

ב. הנאשם יבצע 250 שעות לתועלת הציבור במסגרת עמותת יהדות בוכרה בתל-אביב. שירות המבחן מתבקש להגיש עדכון בדבר התוכנית שגובשה, ומועדה, וזאת תוך 14 יום.

מובהר לנאשם כי אי ביצוע עבודות השל"ץ כנדרש, או אי עמידה בתנאי המבחן, יובילו לדין מחודש בשאלת עונשו, לרבות בנוגע להפעלת המאסר המותנה.

ג. הנאשם יפצה כל אחד מהמתלוננים בסך של 850 ₪. הסכום יופקד לא יאוחר מ-1.2.2020 ויימסר למתלוננים על פי פרטים שיועברו על ידי המאשימה.

ד. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 2,000 ₪ שלא יעבור על עבירת אלימות או איומים, למשך שלוש שנים. לא יחתום הנאשם על התחייבות כאמור תוך שבעה ימים, יאסר למשך חמישה עשר יום.

ה. המאסר המותנה בן חמשת החודשים שהוטל על הנאשם בת"פ 51259-02-11 (שלום תל-אביב) יוארך בשנה אחת.

45. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 45 יום.

יש להעביר העתק מפסק הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ב' תשרי תש"פ, 01 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.

חתימה